

نگاهی بر چگونگی عملکرد بسیج در نهادهای ارزش های دفاع مقدس

میرنجف موسوی¹، خدیجه جوان²، عوض شهابی فر³، بهروز خشت زر⁴*

۱- دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه ارومیه

۲- استادیار اقلیم شناسی، دانشگاه ارومیه

۳- کارشناس ارشد مدیریت امور دفاعی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و دفاع مقدس، دانشگاه ارومیه *

Gmail: khajeBhrouz72@gmail.com

چکیده

نهاد بسیج با توجه به عرصه های فعالیت گوناگون و گستردگی آن در سراسر کشور و همچنین مراکز آن در کلیه محلات، بخش ها، شهرها و شهرستان های گوناگون و برخورداری از حمایت های مردمی، دولتی و امکانات مناسبی که در اختیار دارد، می تواند بهترین گزینه برای اشاعه ی فرهنگ دفاع مقدس و نهادینه کردن ارزش های آن در سراسر کشور باشد. نهاد بسیج با توجه به گستردگی و مردمی بودن آن اگر مورد حمایت بیشتر دولت در زمینه های معنوی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی قرار گیرد، با توجه به ویژگی ها و گستردگی های آن و داشتن پایگاه های متعدد و تعاملات گوناگون و عرصه فعالیت متنوع می تواند در نهادینه کردن ارزش های دفاع مقدس در سطوح مختلف کارایی و عملکرد مفیدی برای آگاه سازی مردم و نسل جوان داشته باشد. بنابراین یکی از وظایف نهاد های واسطه اجتماعی، آماده کردن مردم برای پذیرش نقش های متفاوت و ورود به عرصه های ارزشی و انقلابی است. در کشور ایران، بسیج یکی از مهمترین و کارآمدترین نهاد های اجتماعی واسطه است، که در دوران های مختلف انقلاب کارایی خود را ثابت کرده است. سرمایه های انسانی، اجتماعی و معنوی بالای بسیج از این مجموعه، نهادی باتوان، با درایت و تیزهوش ساخته است. بسیج بعنوان یکی از منابع موثر در قدرت ملی با بهره گیری از هویت و ویژگی های خاص خود توان بازدارندگی در مقابل انواع تهدیدات از جمله تهدیدهای نرم را داراست. بنابراین بسیج و بسیجی نمی تواند نسبت به شناخت و مدیریت انواع تهدیدهای نرم فرهنگی بی تفاوت باشد. در این مقاله ابتداعا سعی شده است مفاهیم نظری و مولفه های ارزشی دفاع مقدس تبیین و در ادامه بر چگونگی عملکرد بسیج در پنج حوزه فعالیتی شامل: فعالیت های (نظامی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی) و زمینه های بروز ارزش های دفاع مقدس پرداخته شده.

کلمات کلیدی: بسیج، دفاع مقدس، ارزش ها، فرهنگ اسلامی، مردمی بودن